

حوزه افزوده شده است. این اتحادیه در این فرایند معیارها، ضوابط و رهنمودهای مختلفی را برای هدف ارتقاء و حمایت از حقوق بشر به تصویب رسانده است. تحریم‌ها نمونه‌ی روشن استفاده کلاسیک از ابزار زور برای ملزم کردن کشورها به رعایت حقوق بشری، توسط این اتحادیه به شمار می‌آیند. اما طی یک دهه‌ی اخیر با نوعی تحول در ماهیت فشارهای حقوق بشری اتحادیه اروپا و تغییر پارادایم از لفاظی‌های سیاسی و نظامی و ورود به عرصه‌های اقتصادی و تجاری هستیم. برای مثال، هم‌زمان با تصویب «اصول راهنمای تجارت و حقوق بشر سازمان ملل متحد» در شورای حقوق بشر، اتحادیه‌ی اروپا نیز رهنمودهای اقتصادی خود را براساس آن به‌روزرسانی کرد. برای مثال، کمیسیون اروپا دستورالعمل اتحادیه اروپا درباره‌ی افشای اطلاعات غیرمالی و گوناگون^۱ را در سال ۲۰۱۴ به تصویب رساند. این دستورالعمل مستلزم آن است که شرکت‌های بزرگ سرمایه‌گذاری عمومی، در مورد مسائل مربوط به پایداری، از جمله حقوق بشر گزارش ارائه دهند. (European Commission, 2017)

توافق‌نامه‌های تجاری مکانیسم دیگر اتحادیه‌ی اروپا برای پیش‌برد سیاست خارجی مشترک آن در زمینه‌ی حقوق بشر به شمار می‌آید. مسئله‌ی اساسی پژوهش حاضر، بررسی تحول ابزارهای فشار حقوق بشری اتحادیه اروپا و بازتاب آن بر مکانیسم نظام عمومی ترجیحات این بلوک سیاسی - اقتصادی و فرهنگی نوظهور است. پرسش اصلی آن است که چه تحولی در ابزارهای فشار حقوق بشری اتحادیه‌ی اروپا اتفاق افتاده است؟ فرضیه‌ی پژوهش مبتنی بر آن است که هم‌زمان با دگرگونی‌ها در نظام سرمایه‌داری جهانی، فشارهای حقوق بشری اتحادیه اروپا ماهیت اقتصاد- سیاسی گرفته و این بلوک با دو ابزار زور و رضایت سعی در ترغیب کشورها به تبعیت از حقوق بشر جهانی می‌کند. در این راستا، اتحادیه‌ی اروپا از مکانیسم نظام عمومی ترجیحات به‌عنوان کانال رضایت‌آمیز نرم و هوشمندانه برای اعمال فشار به سایر کشورها برای پذیرش رهنمودهای نظام حقوق بشر جهانی استفاده می‌کند. این مقاله براساس رویکرد نئوگراشی پیوند

---

1. EU Directive on disclosure of non-financial and diversity information